

Van veenlandschap naar veenput en weer terug?

Gert-Jan van Duinen

Veenmos (*Sphagnum*)

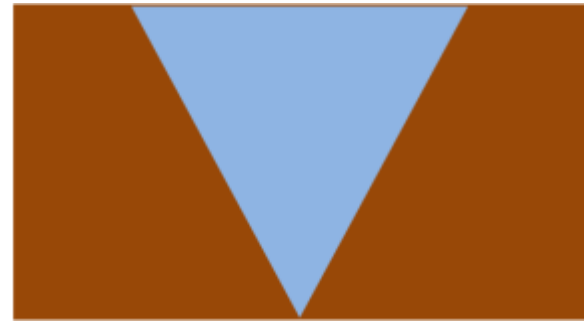
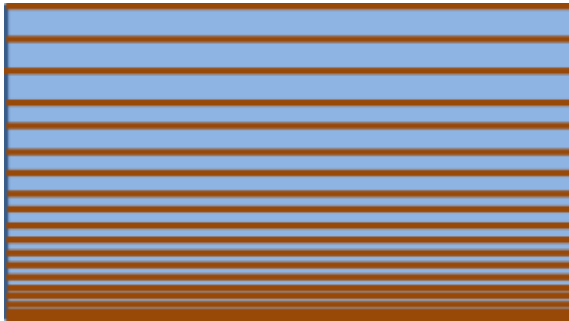

Veenmos (*Sphagnum*)

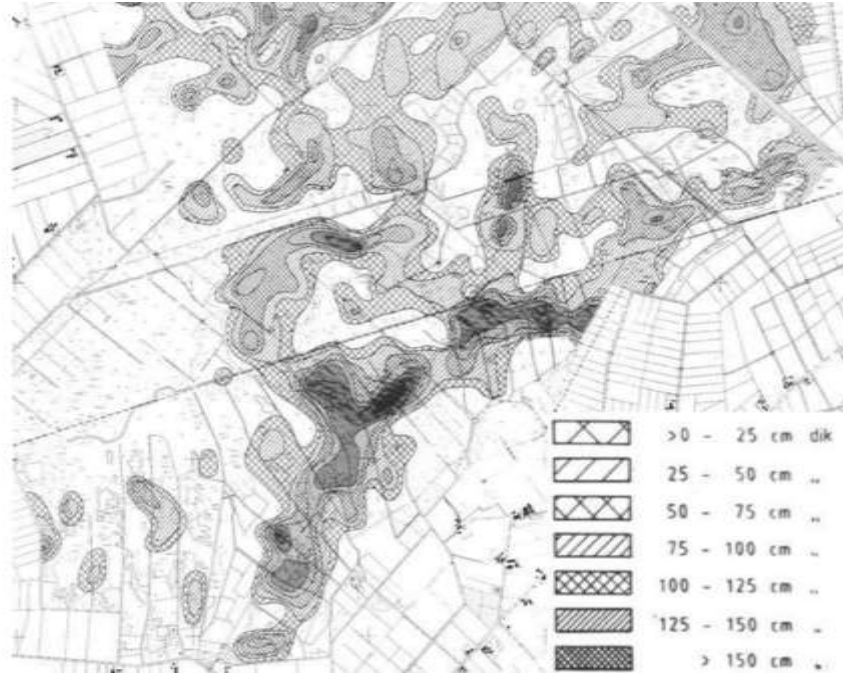
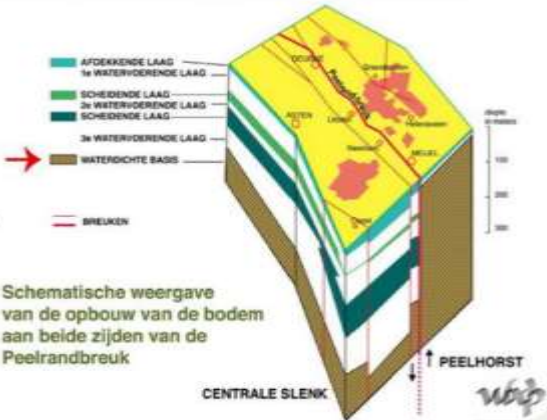
Acrotelm

- Bovenste decimeters
 - Groeiende veenmosvegetaties
 - Daardoor gevormde bovenste veen
- Belangrijkste eigenschap:
 - Doorlatendheid neemt met diepte af
 - Factor 100.000 over een paar decimeters
 - Grote bergingscapaciteit

Ontstaan rondom de Peelrandbreuk

Start: minerotroof veen in geulen
Daarna successie via
overgangsveen naar hoogveen

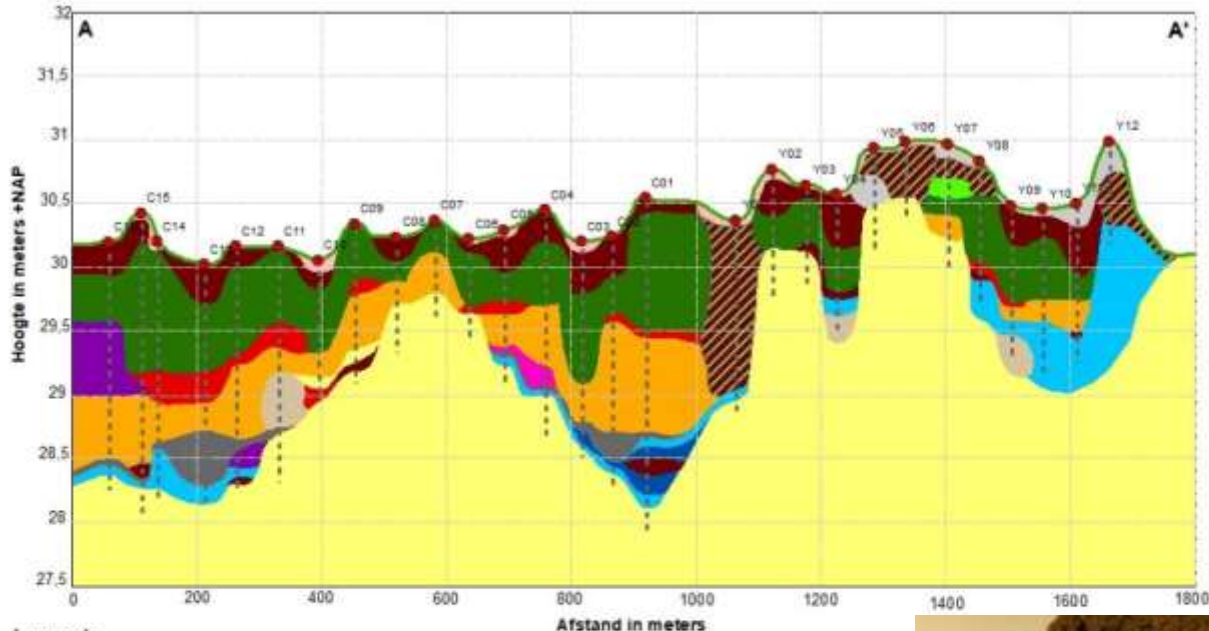
< Laagveen - Overgangsvveen - Hoogveenkern >

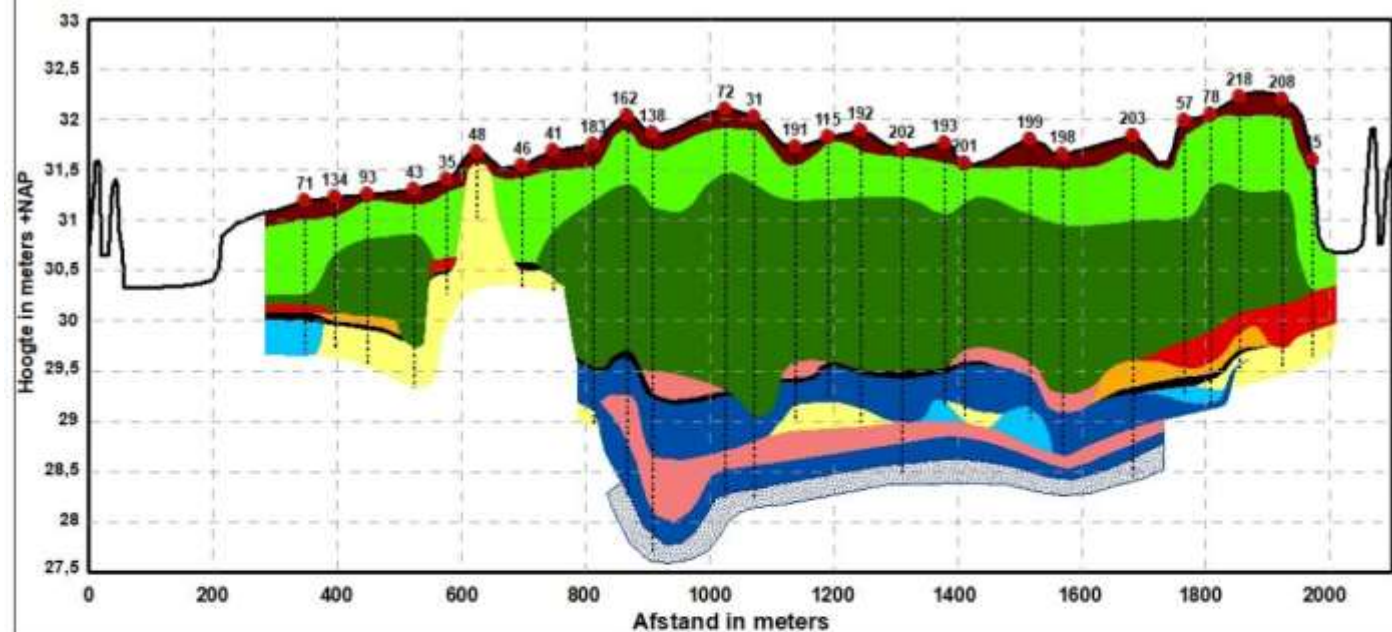

< Laagveen - Overgangsvveen - Hoogveen kern >

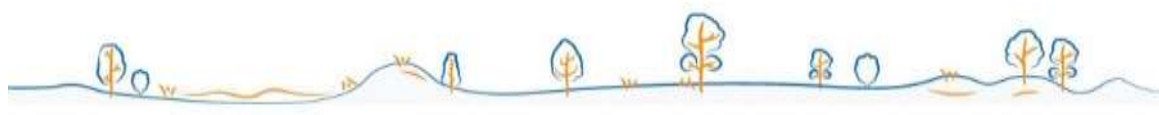

Legenda

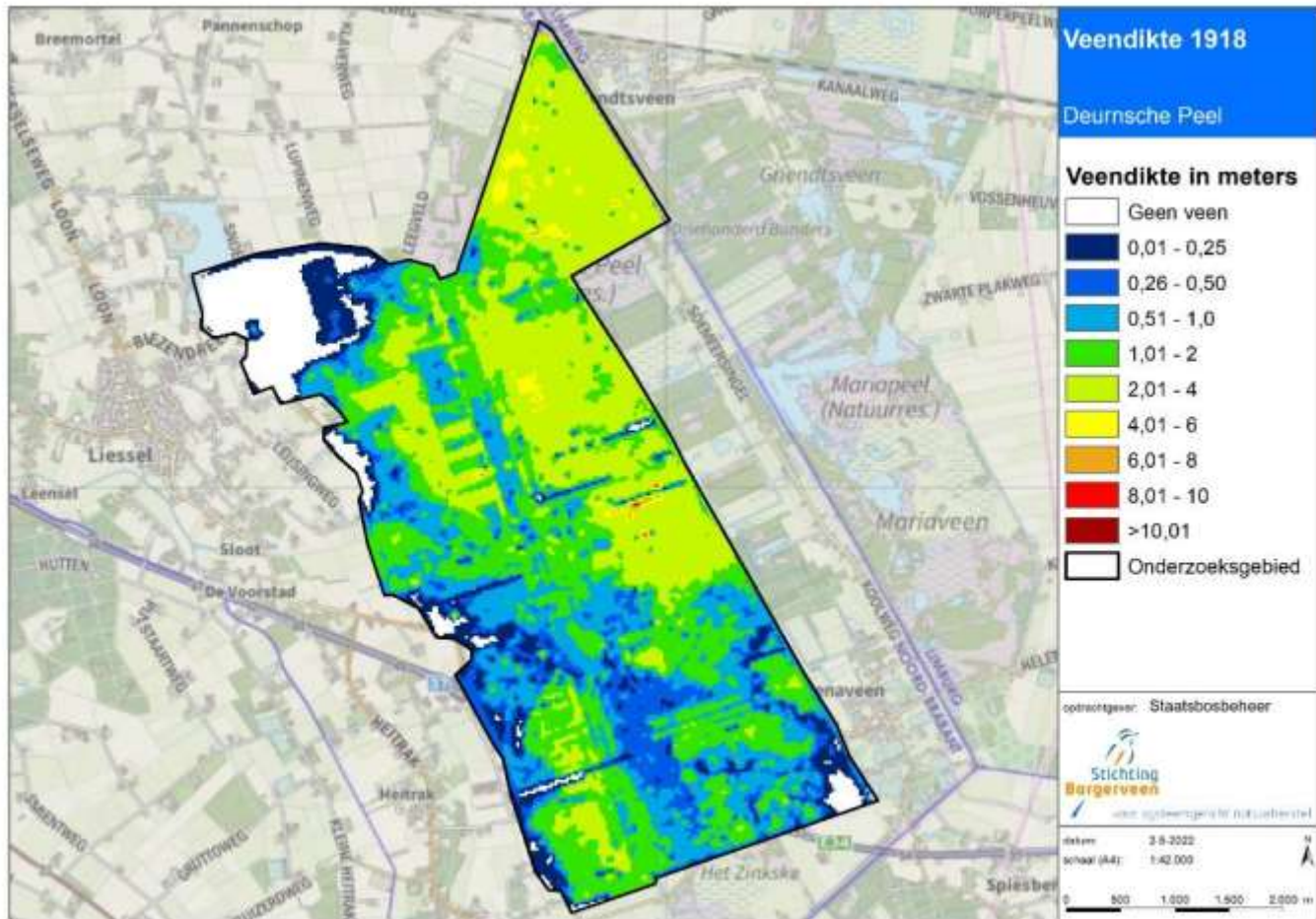

Veenhoogte- en diktemetingen van Reuvens, opgenomen in 1852 langs de Brabant-Limburgse grens

Hoogste hoogte:
35,3 + NAP
Totale veendikte
daar: 5,8 m

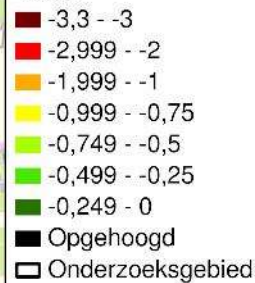

MaaiVELddaling 1918-2023

Deurnsche Peel

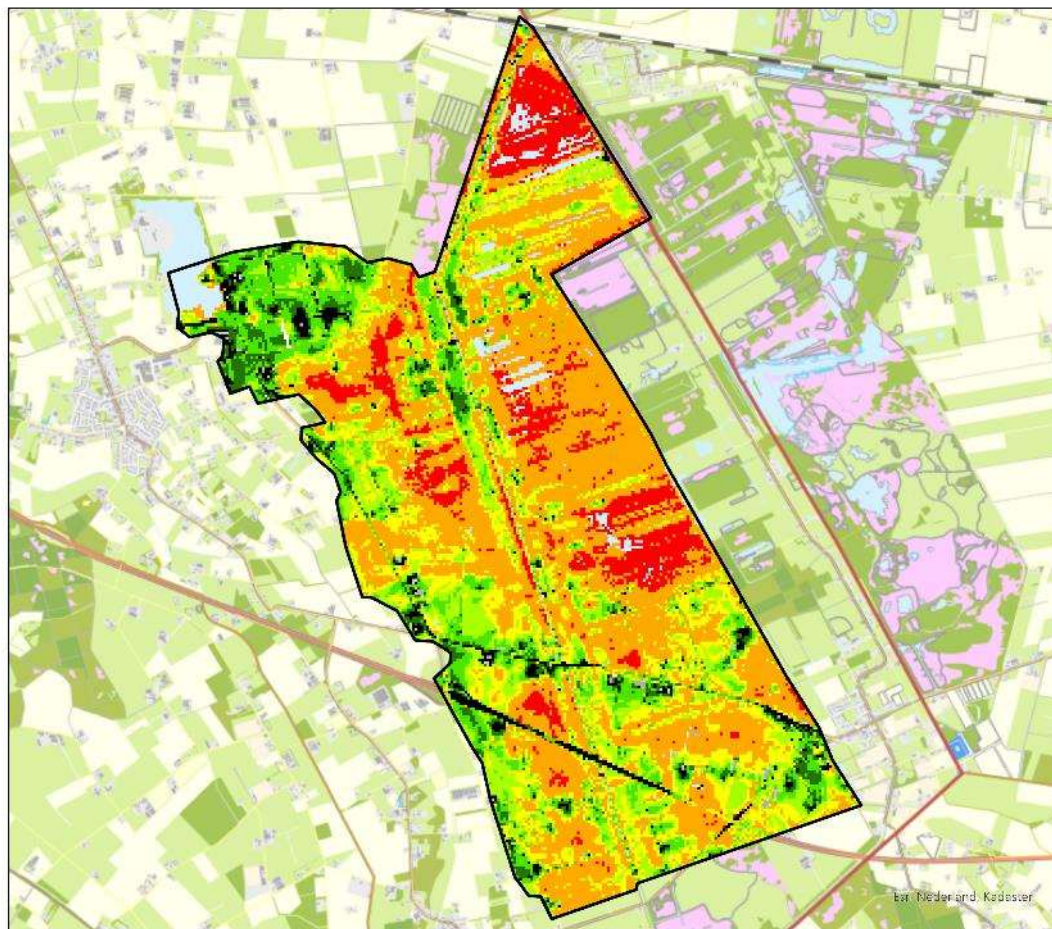
Value

Opdrachtgever: Staatsbosbeheer

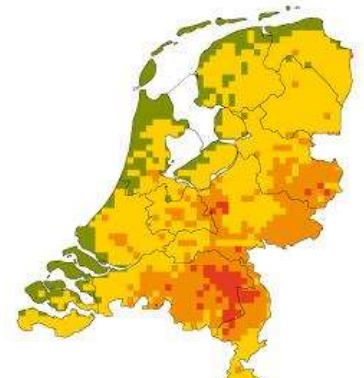
Datum: 28-1-2023

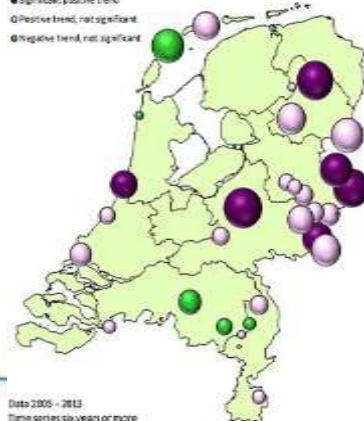
Ex: Nederland, Kadaster

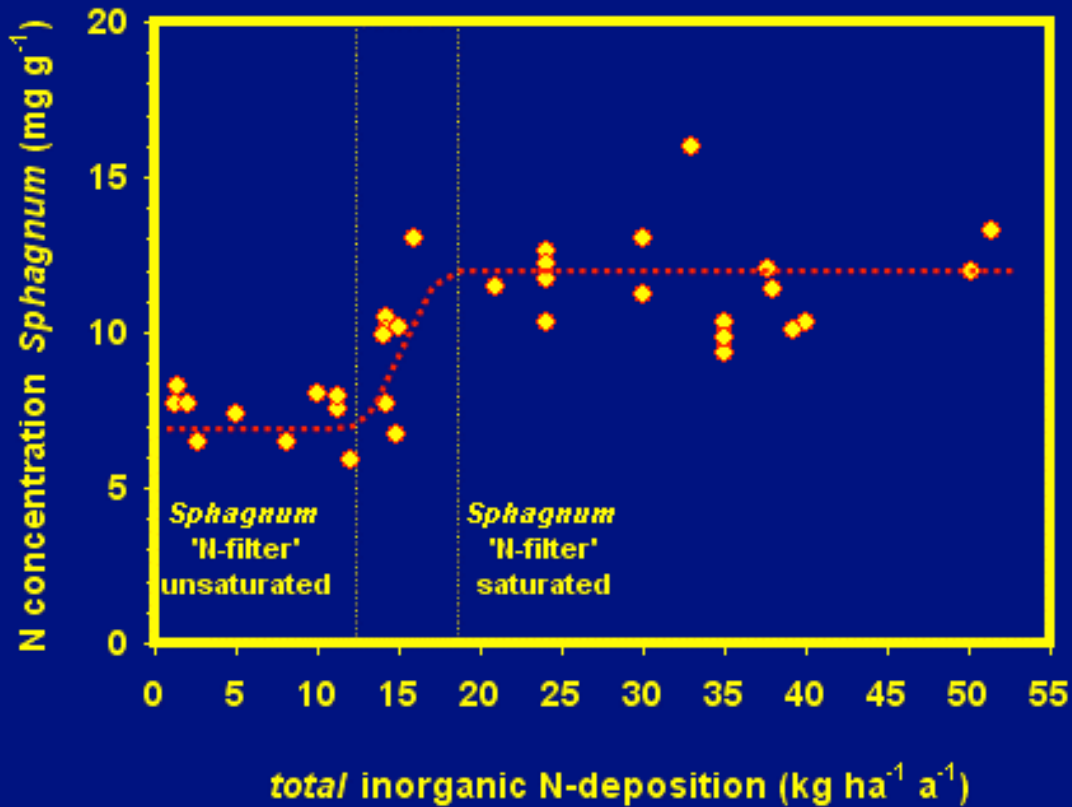

Atmosferische stikstof depositie + verdroging

- Significant positive trend
- Positive trend, not significant
- ◐ Negative trend, not significant

Lamers et al. *Global Change Biology* 2000

Sterk terugdringen waterverlies noodzakelijk

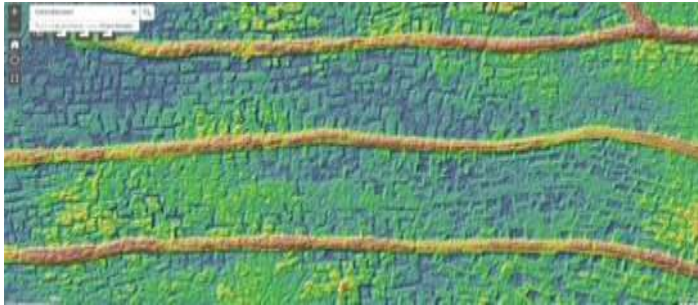

LIFE+ Mariapeel. Sealing of canal in 2016
Photo: Boena van Noorden

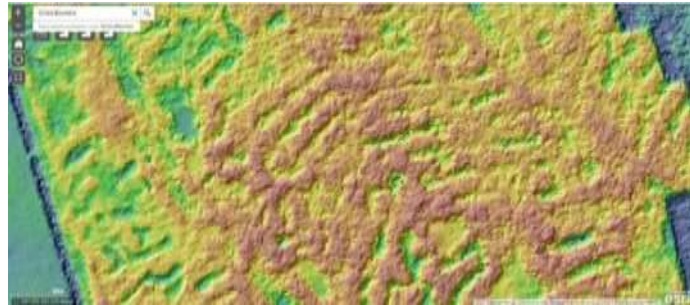

Diversiteit in uitgangssituaties veenrestant

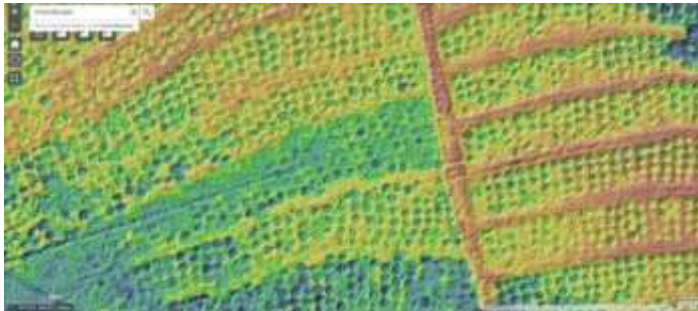
Peelbanen en eendagsputten - Mariapeel

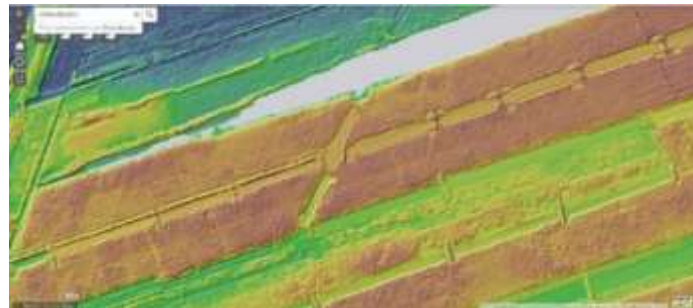
Michiels Peelke

Ronde putten - Liesselse Peel

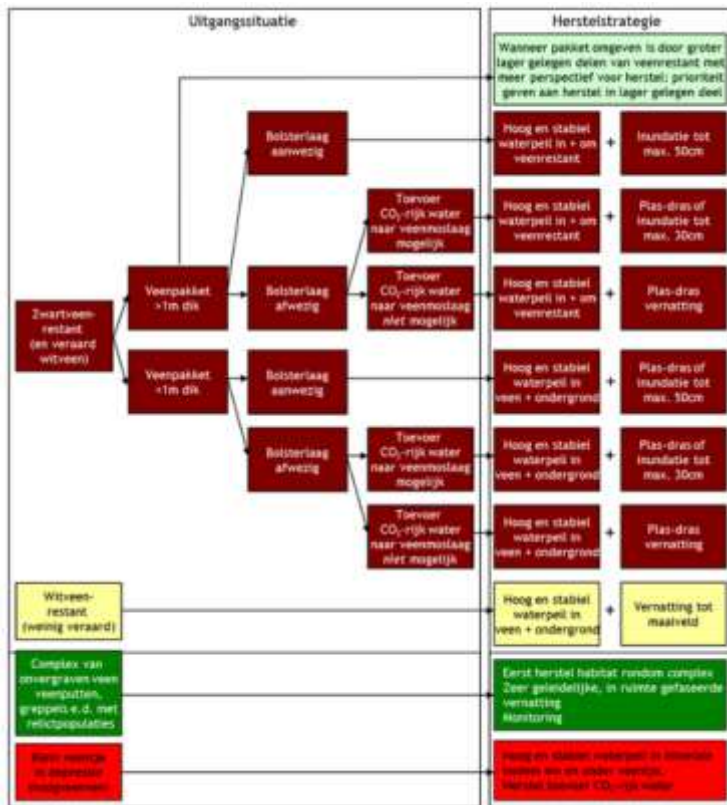
Industriële vervening – Deurnsche Peel

Herstelstrategie

Vernatting van wit/grauwveen is kansrijk! Dit kan zwellen en krimpen met waterstand; vernatting tot in maaiveld (vervolgens stapsgewijs omhoog met zwelling en veenmosgroei).

Zwartveen? Niveau waterpeil:
 -wanneer in waterlaag voldoende CO₂ aanwezig is (of gevormd kan worden) → inundatie
 -in andere gevallen beter om plas-dras situaties te creëren; daarvoor wel voorraadgebieden (waterbuffer) nodig

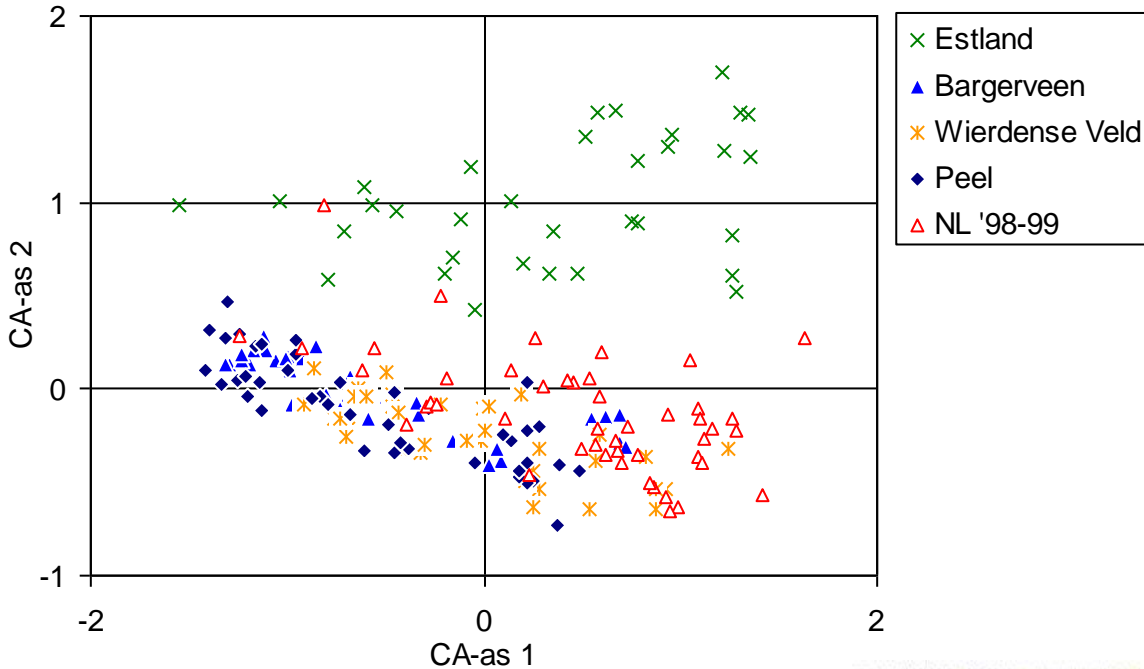
<https://www.hoogveenherstel.nl/uitgebreide-info-1/hoe-hoogveen-herstellen/inundatie-of-plas-dras/>

ontwikkeling+beheer natuurkwaliteit

Diversiteit watermacrofauna

ontwikkeling • beheer natuurkwaliteit

o+bn

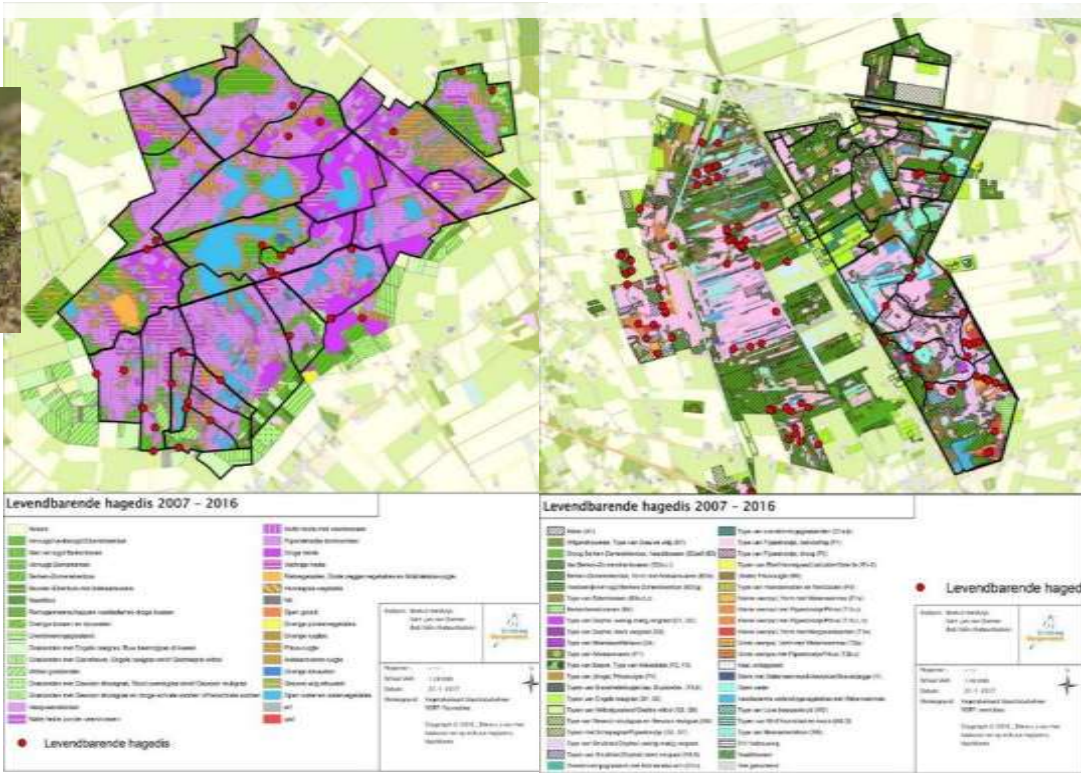

Levendbarende hagedis:

Kleinschalige heterogeniteit, vooral nabij bos/opslag waargenomen, niet in groot open gebied

Zootoca vivipara

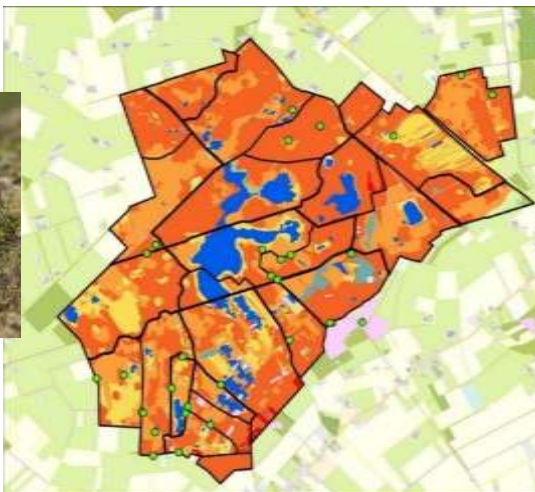

Levendbarende hagedis:

Vooral in vochtig gebied of combinatie droger en nat

Zootoca vivipara

Levendbarende hagedis 2007-2016. Waterstanden 2006, Grote Peel

Stichting Waterbeheer
 Streekl. en nat. gebied
 Bld. van Overijssel

Map metadata including scale, date, and author information.

Levendbarende hagedis 2007-2016. Waterstand 2005 Mariapeel en Deurnse Peel

Stichting Waterbeheer
 Streekl. en nat. gebied
 Bld. van Overijssel

Map metadata including scale, date, and author information.

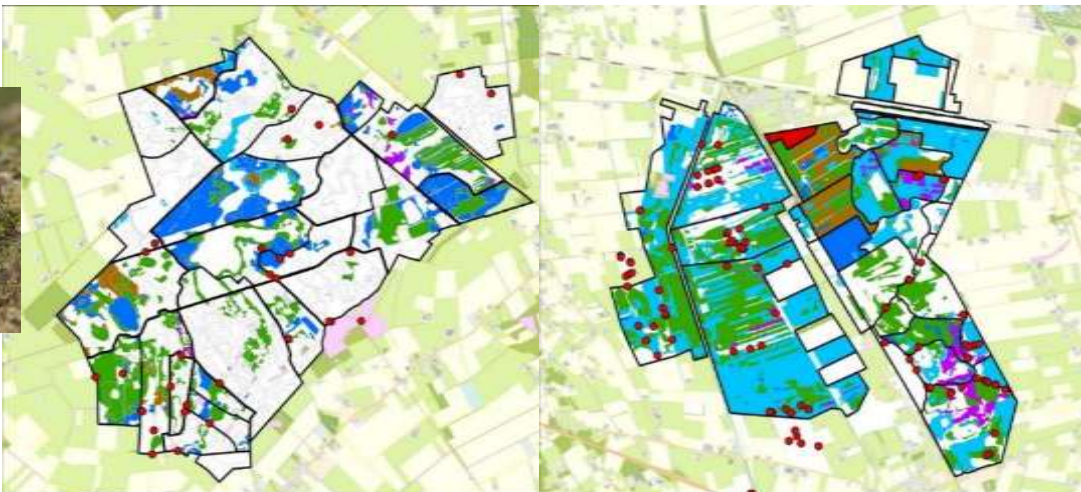

Levendbarende hagedis:

Neutraal of positief effect. Nieuwe natuur waardevol, mits bereikbaar.

Zootoca vivipara

Levendbarende hagedis 2007-2016. Vegetatie-Waterstand, Grote Peel Levendbarende hagedis 2007-2016, Vegetatie-Waterstand Mariapeel en Deurnse Peel

Vegetatie

- Idem
- Voedselarme veenmosvegetatie
- natier bos
- vochtiger heide
- natier
- stabielier

● Levendbarende hagedis

Project: Natuurherstel
 Opdrachtgever: Stichting Borgerveen
 Datum: 11.2.2017
 Versie: 1.0
 Uitgever: Stichting Borgerveen
 Copyright © 2017. Alle rechten behouden.

Vegetatie

- Instabielier
- Idem
- Natier bos
- Vochtiger heide
- Natier
- Stabielier
- Voedselarme veenmosvegetatie

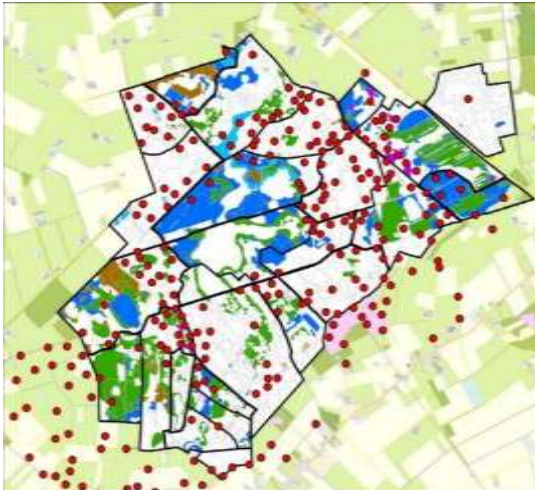
● Levendbarende hagedis

Project: Natuurherstel
 Opdrachtgever: Stichting Borgerveen
 Datum: 11.2.2017
 Versie: 1.0
 Uitgever: Stichting Borgerveen
 Copyright © 2017. Alle rechten behouden.

Roodborsttapuit:

Toename, profiteert van nieuwe natuur rond veenrestant. Kan binnen restant afnemen.

Roodborsttapuit 2016. Vegetatie-Waterstand, Grote Peel

Vegetatie ● Roodborsttapuit, Territoria 2016

Idem

- Voedselarme veenmosvegetatie
- natler bos
- vochtiger heide
- natler
- stabielier

Naam: Marijke Hoop Adres: J. van der Grinten 6416 GA Deurne T: 0165 2017 E: info@stichtingborgerveen.nl Stichting © 2016, alle rechten voorbehouden	
--	--

Roodborsttapuit 1998, Vegetatie-Waterstand
Mariapeel en Deurnse Peel

Vegetatie ● Territoria 1998 (n=107)

Idem

- Instabielier
- Natler bos
- Vochtiger heide
- Natler
- Stabielier
- Voedselarme veenmosvegetatie

Naam: Marijke Hoop Adres: J. van der Grinten 6416 GA Deurne T: 0165 2017 E: info@stichtingborgerveen.nl Stichting © 2016, alle rechten voorbehouden	
--	--

Saxicola rubicola

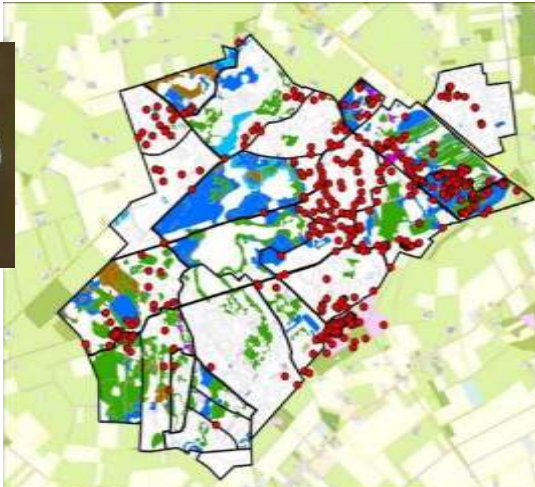

Heideblauwtje:

Ontwikkeling, verbetering + behoud vochtige heide nodig

Plebejus argus
Foto: NEV - sectieThijssse

Heideblauwtje 2007-2016. Vegetatie-Waterstand, Grote Peel

Vegetatie		● Heideblauwtje
Voedselarme veenmosvegetatie	Idem	
natter bos	Idem	
vochtiger heide	Idem	
natter	Idem	
stabiel	Idem	

Naam: Heideblauwtje
 Versiedat: 1.1.2016
 Datum: 11.2.2017
 Ontwerper: HANDELIJK/BIJZONDERZAKELIJK/OPDRACHTGEVER: NEV - Thijssse
 Copyright © 2016, alle rechten voorbehouden.

Heideblauwtje 2007-2016, Vegetatie-Waterstand Mariapeel en Deurnse Peel

Vegetatie		● Heideblauwtje
Instabiel	Idem	
Natter bos	Idem	
Vochtiger heide	Idem	
Natter	Idem	
Stabieler	Idem	
Voedselarme veenmosvegetatie	Idem	

Naam: Heideblauwtje
 Versiedat: 1.1.2016
 Datum: 11.2.2017
 Ontwerper: HANDELIJK/BIJZONDERZAKELIJK/OPDRACHTGEVER: NEV - Thijssse
 Copyright © 2016, alle rechten voorbehouden.

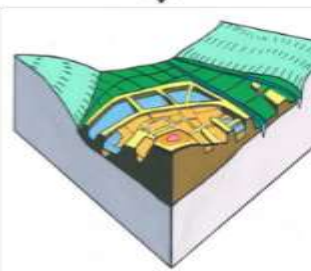
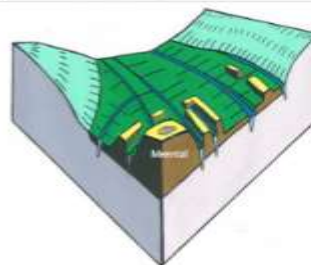
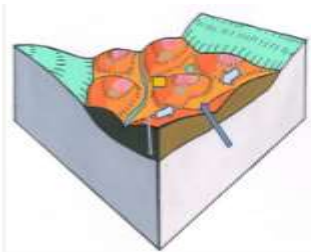
Inrichting bufferzones

Inrichting bufferzones/natuurontwikkeling

Herstel hoogveen van de 21^e eeuw

- Orange square: Bog vegetation
- Yellow square: Mineral dominated soils
- Blue square: Open water
- Green square: Agricultural fields
- Brown square: Peat layers
- Light blue square: Mineral soils

